

BEROEPSBELANGEN

NIEUWE ONBEVOEGDEN-TACTIEK VOOR DE RECHTER

Wie de rechtsverslagen inzake de onbevoegde uitoefening na het in werking treden van de wet op de tandheekkundige inrichtingen heeft gevolgd, zal het zijn opgevallen dat de overtreders een nieuwe tactiek hadden ingevoerd, daarin bestaande dat zij opzettelijk vermeden de noodzakelijke handelingen in de mond zelf te verrichten, doch ermede volstonden de prothese-begerige aanwijzingen te geven en deze de manipulaties te laten uitvoeren. Aldus meenden zij zich van verboden handelingen te onthouden en op die grond juridisch vrij uit te gaan bij hun overigens onbevoegde activiteit.

Door gewaardeerde bemiddeling is de redactie in de gelegenheid gesteld kennis te nemen van de vonnissen van het kantongerecht en de rechtbank alwaar deze „techniek” aan het oordeel van de rechter is onderworpen, zomede van het recente arrest van de Hoge Raad waarin de veroordelende uitspraak van de Rechtbank te Haarlem wordt bevestigd.

Hieronder treft men naast de toedracht de overwegingen aan waarop de beslissingen van de onderscheidene instanties zijn gebaseerd. De weergave hiervan is overeenkomstig de bewoordingen waarin deze zijn vervat. Red.

Een 48-jarige tandtechniker uit de hoofdstad ontving op zijn rondzending van reclamekaarten een vraag van een inwoner van Zandvoort om inlichtingen, waarop hij zich in november 1956 ten huize van de geïnteresseerde vervoegde. Deze bleek een beter kunstgebit te wensen dan hetgeen hij droeg en hem niet beviel. Als antwoord hierop liet eerstgenoemde het gebit uit de mond nemen en hem overhandigen, waarna hij het met een zachte stof belegde en naar zijn aanwijzingen het door zijn cliënt wederom in de mond liet plaatsen. Deze had daarmede vervolgens „gehapt” en „gedrukt” en het daarna weer aan de tandtechniker ter hand gesteld. Vervolgens had deze ter plaatse – in de keuken – en in het bijzijn van de patiënt een afdruk van het gebit gemaakt door er een weke massa in te drukken. Onder medenemen van deze afdruk was de tandtechniker daarna weggegaan. Volgens verklaring van de patiënt was deze noch met zijn handen noch met een lepel in zijn mond geweest.

Aldus de toedracht zoals die tijdens de behandeling ter zitting van het kantongerecht op 12 juni 1957 bleek, alwaar de tandtechniker terecht stond, verdacht van het buiten noodzaak onbevoegd uitoefenen van de tandheekkunst. Hij verklaarde dat hij „tegenwoordig” een methode toepaste waarbij het niet meer nodig was met de mond van de patiënt in aanraking te komen. Als deze reeds een kunstgebit droeg, dan drukte hij dit in een plastische substantie en gaf het aan de cliënt terug, die het daarna zelf in de mond bracht. Na ongeveer 1½ minuut was die stof dan gestold. Dit was voldoende om er een gebit naar te maken. Had iemand nog geen kunstgebit, dan gaf hij hem een lepel met „pap”, met verzoek deze zelf in zijn mond te doen. Hij was, zo voegde hij eraan

toe, voor dit soort zaken ettelijke malen met de politie in aanraking geweest, wier verklaringen achteraf steeds bleken hiervan af te wijken.

De kantonrechter sprak verdachte vrij op grond, dat het onderzoek ter terechtzitting niet had opgeleverd het wettig en overtuigend bewijs van hetgeen hem bij dagvaarding was ten laste gelegd.

Van dit vrijsprekend vonnis ging de officier van justitie in beroep bij de Rechtbank te Haarlem, waar de zaak op 24 november d.a.v. opnieuw werd behandeld.

De rechtbank ging ervan uit dat, volgens de verklaring van de hoofdgetuige, hij in de keuken van zijn woning aan verdachte op diens verzoek zijn oude kunstgebit had gegeven, hetwelk deze toen had ingesmeerd met een zachte substantie en dat de patiënt op diens aanwijzing het kunstgebit weer in zijn mond had aangebracht en daarmee had gebeten, zodat boven en ondergebit op elkaar sloten. Even later had hij het gebit op diens verzoek weer aan verdachte gegeven, die er vervolgens enige tijd mee was bezig geweest. Daarna had hij wederom op verdachte's aanwijzing het oude kunstgebit nogmaals moeten aanbrengen en daarmee bijten. Enige tijd later had verdachte het nieuwe kunstgebit geleverd.

De rechtbank overwoog, naar aanleiding van verdachte's mededelingen, dat deze in het kunstgebit aan de kaakzijde een aldaar tevoren klaargemaakt papje van z.g. C.A. 37 had gedaan, waarna de patiënt op verdachte's aanwijzingen het gebit weer in zijn mond had aangebracht, daarmee had gebeten en het vervolgens na enige minuten, waarin het papje aan het kunstgebit verhardde, weer uit de mond had genomen en aan verdachte ter hand gesteld. Van de hierdoor met het oude gebit verkregen verbeterde kaakafdruk had deze daarvan een afgietsel gemaakt. Daarna had hij, voor het bepalen van de beet, een rol was aangebracht, waarna de patiënt het, wederom op eerstgenoemde's aanwijzingen, in de mond had geplaatst en ermee gebeten. Achtereenvolgens had hij deze handelingen ten aanzien van het bovenkaak- en het onderkaakgebit verricht en doen verrichten en daardoor voldoende gegevens verkregen voor het vervaardigen van een nieuw kunstgebit.

Aan de hand van het vorenstaande achtte de rechtbank o.m. bewezen dat verdachte een afdruk van de boven- en onderkaak had genomen nu – naar haar oordeel – deze handeling, ondanks het betoog van verdachte dat hij de mond niet had aangeraakt, teweeg was gebracht door hetgeen verdachte daartoe zelf had verricht en door aanwijzingen welke hij daartoe had gegeven.

De rechtbank overwoog dat geen omstandigheden waren gebleken die de strafbaarheid van verdachte deswege uitsloten, vernietigde het vonnis in eerste aanleg en veroordeelde hem tot f 500,— boete, subs. 2 maanden hechtenis.

Van deze uitspraak ging de tandtechniker in cassatie, waarbij namens hem als middelen daartoe werden aangevoerd schending van art. 436 W.v.S. en van een aantal artikelen van het wetboek van strafvordering door niet de geldigheid van de dagvaarding te onderzoeken en de nietigheid ervan uit te spreken. Voorts door in de bewezenverklaring niet te vermelden wèlk beroep requirant

door het nemen van afdrukken had uitgeoefend. Vervolgens schending van dezelfde artikelen door bewezen te verklaren dat requirant een afdruk van de boven- en onderkaak had genomen en wel ondanks het feit dat de patiënt uitdrukkelijk had verklaard dat hijzelf de handelingen had verricht zonder dat de tandtechniker in zijn mond was geweest of zelfs maar zijn mond had aangeraakt.

In zijn arrest van 22 april 1958 verklaart de Hoge Raad bewezen dat requirant een afdruk van de boven- en onderkaak had genomen, teneinde een kunstgebit te plaatsen. Ten aanzien van de aangevoerde drie cassatiemiddelen overweegt de Hoge Raad het volgende:

dat de Rechtbank bewezen achtte dat verdachte afdrukken heeft genomen, hetgeen weliswaar als onderdeel van de toepassing der tandprothese ook tot de bevoegdheden van een tandheekkundige behoort;

dat, nu blijkens art. 7 van de wet van 24 juni 1876 S. 117, houdende regeling van de voorwaarden tot verkrijging der afzonderlijke bevoegdheid tot uitoefening der tandheekkunst en van de uitoefening dier kunst, de toepassing der tandprothese tot de uitoefening der tandheekkunst behoort en bijgevolg het bewezen verklaarde als bedrijf afdrucken teneinde een kunstgebit te plaatsen inhoudt dat de requirant de tandheekkunst heeft uitgeoefend;

dat voorts de Rechtbank de dagvaarding aldus heeft kunnen uitleggen dat verdachte daarbij onder meer werd ten laste gelegd dat hij noch als tandarts noch uit anderen hoofde tot de uitoefening der tandheekkunst bevoegd was en dus ook dit tweede middel faalt.

Ten aanzien van het derde middel verenigt de Hoge Raad zich met de overweging van de Rechtbank betreffende de handelingen van verdachte en verklaart dat de enkele omstandigheid dat de requirant de mond van de patiënt niet zou hebben aangeraakt, de Rechtbank er niet van behoeft te weerhouden bewezen te achten dat requirant bij dien getuige een afdruk van de boven- en onderkaak heeft genomen en vervolgens luidt het arrest:

dat de Rechtbank haar oordeel dat de requirant een zodanige afdruk heeft genomen, heeft doen steunen op gronden, welke deze beslissing kunnen dragen, door te overwegen dat zij met name ook bewezen acht dat verdachte een afdruk van boven- en onderkaak heeft genomen van de getuige nu – naar haar oordeel – deze handeling, ondanks het betoog van verdachte dat hij diens mond niet heeft aangeraakt, teweeg werd gebracht door hetgeen verdachte daartoe zelf heeft verricht en door de aanwijzingen welke hij daartoe aan de patiënt heeft gegeven.

Overwegende dat mitsdien ook dit derde middel niet tot cassatie kan leiden verwerpt de Hoge Raad het beroep.